

РОЗДІЛ Х. СУДОУСТРІЙ; ПРОКУРАТУРА ТА АДВОКАТУРА

УДК 347.963

DOI <https://doi.org/10.26661/2616-9444-2020-1-45>

Про функціональний та інші підходи до розгляду діяльності прокуратури

Подкопаєв С. В.

*Науково-дослідний інститут вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Стасіуса
Національної академії правових наук України, вул. Пушкінська, 49, Харків, Україна
s.podkopaev@gmail.com*

Ключові слова:

прокуратура, діяльність, функціональний підхід, державна юридична діяльність.

Розкрито зміст основного, традиційного функціонального підходу до вивчення діяльності прокуратури. З огляду на відсутність однозначного визначення категорії «функція», її абстрактний характер, із метою поглибленого дослідження змісту діяльності, вироблення чітких пропозицій для підвищення її результативності й ефективності, а також розробки реальних критеріїв оцінки результатів такої діяльності звертається увага на перспективність підходу до її розгляду як виду державної юридичної діяльності в сукупності, зокрема, таких складових елементів: мета діяльності, завдання, засоби й способи здійснення, результат діяльності прокуратури.

On the functional and other approaches to the consideration of the activities of the prosecutor's office

Podkopaev S. V.

*Academician Stashis Scientific Research Institute for the Study of Crime Problems
National Ukrainian Academy of Law Sciences, Pushkinskaya str., 49, Kharkiv, Ukraine
s.podkopaev@gmail.com*

Key words:

prosecutor's office, activity, functional approach, state juridical activity.

The content of the basic, traditional functional approach to the consideration of the activities of the prosecutor's office is revealed. Attention is paid to its formation and development, as well as legislative consolidation. The absence of an unambiguous definition of the category "function" and its abstract nature, as well as the lack of unanimity among researchers of this issue for several decades, are emphasized.

It is stated that the positions of researchers, in recent times, are increasingly reduced to agreeing with existing opinions or to forming new ones, without much motivation in approaches and without polemics with colleagues about this. Based on the analysis of existing opinions, it was concluded that at the same terminological level, using the same term "function", completely different aspects of the activities of the prosecutor's office are considered, for example, its direction; types and character; social role of the prosecutor's office; powers of the prosecutor. Therefore, considering the activities of the prosecutor's office from a position of functions, we seem to be distracted from its internal content in all the variety of ongoing processes.

Today, the category "function" is acquiring an abstract character, testifying to a certain extent about the role of the prosecutor's office in society and the state, rather than reflecting the normative content of the real activities of the prosecutor's office.

In practical terms, using the functional approach, it is not possible to develop real ways to overcome the existing problems of such an activity. Therefore, an in-depth content research of the activities of the prosecutor's office, as well as the need to develop clear and unequivocal offers for increasing its effectiveness and efficiency, real criteria for evaluating the results, require full attention, and also indicate a promising approach to considering the activities of the prosecutor's office as a type of state legal activity in the aggregate of all components its elements. These, in particular, should be the aim of the activity, tasks, means and methods of implementation, the result of the activities of the prosecutor's office.

Постановка проблеми. У п. 14 ст. 92, ст. 131¹ Конституції України записано, що діяльність (порядок діяльності) прокуратури визначається (виключно) законом [1]. Це, щонайменше, свідчить про соціальну значущість такої діяльності та її результатів. Водночас важливою передумовою для вдосконалення діяльності, підвищення результативності й ефективності є наукова розробка наявних проблем законодавчої регламентації та практичної реалізації прокурорської компетенції. За таких обставин у вітчизняній теорії прокурорської діяльності незмінним залишається функціональний підхід до розгляду діяльності прокуратури. Він натепер не дозволяє повною мірою заглибитися в її зміст, адже зорієнтований на зовнішній прояв діяльності й має абстрактний характер.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання діяльності прокуратури привертали чималу увагу дослідників, як науковців, так і практиків – прокурорів, на рівні комплексних робіт і публікацій у періодичних виданнях. До них у своїх роботах зверталися В. В. Долежан, М. В. Косюта, І. Є. Марочкін, О. Р. Михайлenco, М. І. Мичко, Ю. Є. Полянський, М. В. Руденко, Г. П. Середа, В. В. Сухонос, О. М. Толочко й інші, які діяльність розглядали, як правило, через призму виконуваних прокуратурою функцій.

Мета статті – розкрити загальні підходи й тенденції в розгляді й дослідженні діяльності прокуратури.

Виклад основного матеріалу. Згідно зі ст. 1 Закону України «Про прокуратуру» (далі – Закон), прокуратура становить єдину систему, яка в порядку, передбаченому цим Законом, здійснює встановлені Конституцією України функції з метою захисту прав і свобод людини, загальних інтересів суспільства й держави [2]. Свою чергою, відповідно до ст. 2 Закону (Функції прокуратури), на прокуратуру покладаються такі функції:

1) підтримання державного обвинувачення в суді;

2) представництво інтересів громадянина або держави в суді у випадках, визначених цим Законом і главою 12 розділу III Цивільного процесуального кодексу України;

3) нагляд за додержанням законів органами, що провадять оперативно-розшукову діяльність, дізнання, досудове слідство;

4) нагляд за додержанням законів під час виконання судових рішень у кримінальних справах, а також під час застосування інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян.

«Функції прокуратури України» здійснюються виключно прокурорами, а їх делегування, а також привласнення іншими органами чи посадовими особами не допускається (ст. 5 Закону); з метою реалізації «своїх функцій» прокуратура здійснює міжнародне співробітництво (ч. 2 ст. 2 Закону). Водночас, як це зазначено в ч. 3 ст. 2 Закону, на прокуратуру не можуть покладатися функції, *не передбачені* Конституцією України.

У рамках статті залишимо поза увагою очевидну часткову невідповідність між змістом ст. 2 Закону й положеннями ст. 131¹ Конституції України, що, з огляду на ч. 3 ст. 2 Закону, на нашу думку, фактично позбавляє прокуратуру правої основи її діяльності, й звернемо увагу на те, що законодавець у контексті діяльності прокуратури операє нині передусім такою категорією, як «функції прокуратури».

Про «функції прокуратури» йшлося і в ст. 5 (Основні функції прокуратури) Закону України «Про прокуратуру» 1991 року [3]. Водночас зміст первинної редакції цієї статті, за виключенням окремих положень, схожий до змісту ст. 3 (Основні напрями діяльності прокуратури) Закону СРСР «Про прокуратуру СРСР» 1979 року [4]. Однак звертає увагу на себе те, що українським законодавцем змінено називу статті з «основних напрямів діяльності прокуратури» на «основні функції прокуратури».

Аналіз наукових джерел свідчить, що діяльність прокуратури (прокурорська діяльність) традиційно розглядається дослідниками крізь призму *функціонального підходу*. У структурі теорії прокурорської діяльності навіть виокремлюється теорія функцій прокуратури як складова частина науки про прокуратуру [5, с. 18; 6, с. 129].

Цей підхід активно почав формуватися ще з середини 80-х років минулого століття, отри-

мав свій розвиток у 90-х роках та на початку ХХІ століття. Вперше до нього комплексно підійшов В. П. Рябцев, який, зокрема, у своїй роботі «Правові та організаційні проблеми функціонування органів прокуратури» акцентував, серед іншого, на тому, що функціональний підхід слугує основою для цілеспрямованого вдосконалення організаційної структури апаратів органів прокуратури й методики роботи за окремими напрямами, розвитку загальної методики, а також надавав (надавав на той час – С.П.) можливість розробити комплекс пропозицій по вдосконаленню та розвитку правового регулювання, заповненню прогалини, усуненню суперечностей, множинності норм тощо [7, с. 10–11]. Водночас під функцією прокуратури вчений розумів таку частину діяльності її органів, яка характеризується певним предметом ведення, спрямована на розв’язання відповідного завдання та здійснюється за допомогою притаманної їй компетенції. За цих обставин він наголошував, що поняття «функція» пов’язується, але не ототожнюється, з поняттям «основний напрям діяльності прокуратури», а тому чи іншому напряму діяльності надається значення основного у зв’язку зі змінами в соціальному житті, економіці, стані законності у відповідній сфері [7, с. 15].

Саме функції прокуратури зазначений дослідник пізніше називав «ключовою правою категорією, що розкриває й пояснює структуру, зміст і межі діяльності прокуратури» [8, с. 73].

Так само з позиції функціонального підходу до змісту діяльності прокуратури зверталися в дисертаційних дослідженнях М. В. Косюта, М. І. Мичко, В. В. Сухонос [9; 10; 11], а також переважна більшість інших вчених як на рівні комплексних робіт, так і на рівні публікацій у періодичних виданнях, зокрема, Л. М. Давиденко, П. М. Каркач, О. М. Литвак, Г. А. Мамедов, О. Р. Михайленко, П. В. Шумський та інші [12, с. 43–45; 13; 14; 15, с. 76–81; 16, с. 33–37].

З урахуванням історичної традиції діяльності прокуратури й особливостей законодавства, практично всі дослідники пропонували й пропонують побудову багаторівневої системи функцій, які реалізуються прокуратурою. Водночас автори, як правило, слідують за законодавцем і відносять до їх переліку ті, що прямо визначені в Конституції та Законі саме як функції¹ або ж розглядають як такі функції, наприклад, координацію діяльності правоохоронних органів у сфері протидії злочинності [17] чи кримінальне переслідування [11, с. 115], тобто безпосередньо не визначені законодавцем саме як функції.

Натепер у науковій і навчальній літературі

з приводу поняття «функція прокуратури» склався суттєвий пліоралізм думок. Погоджуємося з О. В. Вороніним, що сприяє цьому передусім невизначеність самого поняття «функція прокуратури», яка виникає з неоднозначності критеріїв, що покладені в основу такої категорії [18, с. 39].

У великому тлумачному словнику сучасної української мови слово «функція» визначається як «явище, яке залежить від іншого явища, є формою його виявлення та змінюється відповідно до його змін» чи «робота кого-, чого-небудь, обов’язок, коло діяльності когось, чогось» або «призначення, роль чого-небудь» [19, с. 1552]. Тобто, виходить, що суто етимологічно основним значенням слова «функція» є робота (діяльність), її коло (у тому числі межі), призначення та роль (у залежності від рівня теоретичного узагальнення), як суб’єкта діяльності, так і призначення самої діяльності, а також форма виявлення певного явища.

Своєю чергою, під явищем розуміється зовнішній вияв сутності предметів, процесів; безпосереднє відбиття речі в почуттевому сприйнятті [19, с. 1645]. Відповідно, в зміст слова «функція» вкладається форма зовнішнього вияву (прояву) діяльності.

В юридичній літературі під «функцією прокуратури» розуміється діяльність [10, с. 48–49]², частина діяльності прокуратури [20, с. 35], основний напрям діяльності [21, с. 80], вид діяльності [9, с. 158].

Під функцією, зазначав у свій час О. Р. Михайленко, як правило, розуміється основний напрям, окрім вид діяльності, пов’язаної з її цілями, завданнями, специфікою та формами, методами, особливостями законодавчого регулювання, який іноді зводиться до призначення та ролі кожного суб’єкта діяльності. Таким чином, робить висновок автор, не існує універсального визначення поняття функція. Можна лише з наявних позицій виділити деякі загальні елементи. Це насамперед те, що «функція» в її динаміці містить певну діяльність відповідних осіб, що складається з їхніх окремих конкретних дій. «Однак власне діяльність – це ще не визначення функції, а практичне її втілення в межах завдань, покладених на прокуратуру й відповідно до компетенції, якою наділені її органи для виконання покладених на них завдань і функцій». Водночас О. Р. Михайленко схиляється до визначення функції прокуратури як виду діяльності не лише органів, а й посадових осіб, здійснюваного в межах їхньої компетенції,

¹ Слід обговорити, що в ст. 131¹ Конституції не використовується термін «функції», водночас він міститься у п. 9 розділу XV (Перехідні положення).

² Водночас М. І. Мичко робить застереження, зокрема, що: «І все-таки не можна ставити знак рівності між функцією та діяльністю, за допомогою якої ця функція реалізується. Поняття «функція прокуратури» ширше за поняття «діяльність прокуратури», тому що, окрім практичної діяльності органів прокуратури, функція містить у собі й соціальне призначення прокуратури».

спрямованого на виконання покладених законом на прокуратуру специфічних завдань [16, с. 35].

Існують і інші думки із цього приводу. М. І. Амірбеков і М. А. Магомедов, виходячи з наданих філософами й соціологами визначення понять «функція» взагалі, «функція соціального суб'єкта» й «функція державного органу» зокрема, а також визначення сформульованого представниками загальної теорії держави й права поняття «функція державного органу» як зовнішнього прояву його властивостей – доходять до висновку про те, що філософське розуміння функції (існування, що мислимо в дії) конкретизується соціологічним визначенням щодо суспільства (роль, яку виконує певний соціальний інститут або процес стосовно цілого), а соціальний суб'єкт, яким є будь-який державний орган, у тому числі прокуратура, може існувати, лише виконуючи визначену щодо суспільства роль. У цьому сенсі невиконання своєї власної ролі, підсумовують дослідники, рівносильне припиненню існування соціального суб'єкта. Водночас під функцією прокуратури розуміють роль, що виконується прокуратурою в правовій системі суспільства, «через яку зовнішньо проявляється її властивість», а, відповідно, поняття «функція прокуратури» вважають за можливе визначити як встановлену законом значущу для правової системи суспільства роль, що виконується прокуратурою та яка зумовлена властивостями предмета діяльності прокуратури, специфікою її організаційної моделі й реалізується через повноваження прокурора [21, с. 4, 9].

Таким чином, при всьому наявному різноманітті визначень поняття «функція прокуратури», загальним для них є те, що науковці включають в нього «діяльність прокуратури», яка є серцевиною, обов'язковим елементом у визначенні її поняття, адже без діяльності (в її теоретичному розумінні) ми фактично не можемо говорити й про функції прокуратури. Хоча водночас М. В. Косюта й зазначає, що «<...> функцію прокуратури справді не можна ототожнювати з її діяльністю <...>, яку (діяльність), із посиланням на В. В. Клочкова, розглядає як об'єктивно зумовлений потребами держави й суспільства процес впливу прокуратури в межах її компетенції з використанням передбачених законом засобів на учасників правових відносин із метою забезпечення законності [22, с. 20], однак далі у своїй роботі дослідник пропонує визначення функції як виду діяльності прокуратури, спрямованого на досягнення цілей і виконання завдань у межах її компетенції [9, с. 157–158].

Про реалізацію функції через діяльність зазнає і М. М. Стефанчук, коли пише, що під термінопоняттям «функція прокуратури» доцільно розуміти зумовлені історичним і політично-со-

ціальним рівнями розвитку людства напрями впливу прокуратури як окремої визначененої соціально значущої інституції на суспільно-правову систему в цілому, свідомість, волю та поведінку учасників цієї системи, зокрема людини, групи людей, суспільства, держави, що носять стійкий і стабільний характер і віднаходять свою реалізацію в *юридичній діяльності* прокуратури через застосування публічно-правових методів впливу, в результаті чого можуть бути закріплі у відповідних нормативно-правових актах [23, с. 348].

Поширене в науці визначення «функції» через напрям діяльності є не зовсім точним, адже «напрям» – це шлях діяльності, розвитку кого-, чого-небудь; спрямованість якоїсь дії, явища; спрямованість думок, інтересів; лінія руху або лінія розміщення кого-, чого-небудь [19, с. 731]. Усі ці ключові слова цього визначення відірвані від самої суті, призначення «функції», яка, звертає увагу О. Р. Михайлenco, є складнішою категорією в порівнянні з напрямом [16, с. 35]. Тим більше, що в межах однієї функції можна виділити декілька напрямів діяльності. Вона (функція) відбиває не лише власне напрямок, але й характер діяльності прокуратури – вказує М. І. Мичко [24, с. 18]. І в цьому сенсі також правий М. В. Косюта, коли пише, що поняття «напрямок» наближеніше до мети діяльності прокуратури, яка визначена в Законі України «Про прокуратуру» [9, с. 157].

Критерії, що покладені в основу виділення функції, автори також наводять різні. Це, наприклад, завдання [20, с. 35], соціальне призначення та роль [10, с. 49–50], «вага в загальному обсязі прокурорської діяльності» [18, с. 40–41], характер діяльності [11, с. 111], засоби й способи впливу, а також навіть «теоретичне спрямування такої категорії» [18, с. 41].

В. П. Рябцев у свій час зазначав про справедливість думки щодо очевидної недостатності розгляду «<...> функцій органу лише як інструменту, необхідного для наукового аналізу, як абстрактну категорію <...>», підкреслюючи водночас, що це «реально здійснювана діяльність органу в межах, встановлених законами або іншими нормативними актами» [25, с. 49]. Проте, навпаки, це в черговий раз нас переконує про сутно абстрактний характер категорії «функція прокуратури», трансформованої в законодавстві з «напряму діяльності», адже саме діяльність є тією категорією, через яку й знаходять своє визначення її функції, зумовлені соціальним призначенням прокуратури. Відповідно, важливість значення категорії «функція», на нашу думку, у всікому випадку нині, полягає скоріше в сприянні розкриттю ролі, значення інституту прокуратури чи сутності самої прокурорської діяльності, а не в розробці комплексу пропозицій із вдосконалення правової основи діяльності

прокуратури, заповненні прогалин та усуненні суперечностей, пошуку шляхів її оптимізації, підвищенні результативності й ефективності чи виробленні дієвих критеріїв оцінки діяльності.

Слід також пригадати, що це 45 років тому й лише у сфері управління вже існувало 22 інтерпретації поняття «функція» [26, с. 105–108]. Тим більше, вже протягом декількох десятиліть численні наукові розробки, що існують у цій сфері, не дають навіть його однозначного визначення, що хоча б можна пояснити різними підходами під час розгляду цього питання. Водночас останнім часом все більше позиції науковців зводяться до погодження з висловленими раніше думками або до висловлення власної, без особливої мотивації підходів і не вступаючи в полеміку з колегами. Причому іноді автори публікацій розуміють під функціями дрібні сторони діяльності прокурора, окрім ділянки прокурорської діяльності чи навіть окрім дії прокурора, як у свій час зазначав В. В. Гавrilov, фактично «препаруючи діяльність прокурора» [27, с. 65], що безперспективно в теоретичному й і в практичному планах.

Як бачимо, на одному термінологічному рівні, з використанням одного й того самого терміну «функція» може йтися про напрями, види чи характер діяльності прокуратури, її соціальну роль чи навіть конкретні повноваження прокурорів, тобто про зовсім різні сторони діяльності прокуратури. У цьому сенсі ми погоджуємося з думкою О. В. Вороніна, що «<...> поняття «функція» почали втрачати нормативне й здобуває початковий філософський зміст, що слугує науковим способом виявлення виконуваної прокуратурою діяльності» [18, с. 43], хоча й з інших, ніж зазначений автор, доводів. Розглядаючи прокурорську

діяльність із позиції функцій, пише А. В. Агутін, ми відриваємося від її внутрішнього змісту (який, як правило, різноманітний за складом і природою процесів, що відбуваються) і як би в цілому охоплюємо це різноманіття в його підsumковому виразі [28, с. 115–116].

Висновки. Функціональний підхід до розгляду діяльності прокуратури нині отримав своє всебічне викладення в наукових джерелах (як виду, напряму, форми чи функції прокуратури). Це, вочевидь, зовсім не позбавляє можливості й не ставить під сумнів проведення нових досліджень за умови належного обґрунтування, передусім, доцільності їхнього проведення.

Водночас, останнім часом у наукових джерелах, не безпідставно, звертається увага, що потенціалом функціонального підходу (аналізу) неможливо дослідити зміст прокурорської діяльності. Неможливість дослідження змістовного боку такої діяльності пояснюється тим, що в межах функціонального підходу прокурорська діяльність розглядається виключно з позиції її зовнішнього аспекту.

До того ж нині менше уваги отримав підхід до розгляду діяльності прокуратури як виду державної юридичної діяльності. І, якщо до методологічних і теоретичних аспектів юридичної діяльності в цілому або до судової чи адвокатської діяльності науковці зверталися у своїх роботах [29; 30; 31], то робіт, присвячених комплексному аналізу структури й змісту діяльності прокуратури (прокурорської діяльності) явно не досить. У цьому сенсі перспективним вбачається підхід до розгляду змісту діяльності прокуратури, зокрема, через такі її структурні елементи: мету діяльності, її завдання, засоби й способи здійснення, результат діяльності.

Література

1. Конституція України : Закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%20%BA/96-%D0%2B2%D1%80>.
2. Про прокуратуру : Закон України від 14 жовтня 2014 р. № 1697-VII / Верховна Рада України. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1697-18>.
3. Про прокуратуру : Закон України від 5 листопада 1991 р. № 1789-XII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1789-12/page>.
4. О прокуратуре СССР : Закон Союза Советских Социалистических Республик от 30 ноября 1979 г. № 1162-X. *Мировая и рыночная экономика: статьи и книги* : веб-сайт. URL: <http://www.economics.kiev.ua/download/ZakonySSSR/data02/tex13787.htm>.
5. Капінус О. С. Научное обеспечение деятельности прокуратуры. *Вестник Академии Генеральной прокуратуры Российской Федерации*. 2013. № 2. С.17–23.
6. Винокуров А. Ю. Прокурорская наука: состояние и перспективы развития. *Журнал российского права*. 2014. № 9. С.125–130.
7. Рябцев В. П. Правовые и организационные проблемы функционирования органов прокуратуры : автореф. дисс. ... докт. юрид. наук : 12.00.09 «Уголовный процесс; судоустройство; прокурорский надзор; криминалистика». Москва, 1985. 49 с.
8. Рябцев В. П. Прокурорский надзор : курс лекций. Москва : Издательство НОРМА, 2006. 287 с.
9. Косюта М. В. Проблеми та шляхи розвитку прокуратури України в умовах побудови демократичної правової держави : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.10 «Судоустрій; прокуратура та адвокатура» ; Одеська національна юридична академія. Одеса, 2002. 467 с.

10. Мичко М. І. Проблеми функцій і організаційного устрою прокуратури України : дис. ... доктора юрид. наук : 12.00.10 «Судоустрій; прокуратура та адвокатура» ; Національна юридична академія України ім. Ярослава Мудрого. Харків, 2001. 375 с.
11. Сухонос В. В. Прокуратура в механізмі української держави: проблеми теорії та практики : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.10 «Судоустрій; прокуратура та адвокатура» ; НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. Київ, 2009. 462 с.
12. Давиденко Л. М. Функції прокуратури України згідно з новою Конституцією України. *Право України*. 1997. № 6. С.43–45.
13. Каркач П. М. Функції прокуратури України. Харків : Право, 2015. 248 с.
14. Литвак О. М., Шумський П. В. Функції прокуратури України. Хмельницький: Хмельницький інститут регіонального управління та права, 1998. 392 с.
15. Мамедов Г. А. Поняття функцій прокуратури. *Прокуратура. Людина. Держава*. 2005. № 3. С. 76–81.
16. Михайленко О. Р. Проблеми функцій у системі органів прокуратури України. *Вісник Академії прокуратури України*. 2006. № 1. С. 33–37.
17. Каркач П. М. Координаційна функція прокуратури України. *Вибрані праці* / П. М. Каркач, В. Л. Синчук. Харків : Право, 2017. С. 39–111.
18. Воронин О. В. Теоретические основы современной прокурорской деятельности. Томск : Изд-во НТЛ, 2013. 164 с.
19. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. і гол. ред. В. Т. Бусел. Київ, Ірпінь : Перун, 2009. 1736 с.
20. Шумський П. В. Прокуратура України : монографія. Київ : Вентурі, 1998. 336 с.
21. Амирбеков И. А., Магомедов А. М. Функция прокуратуры Российской Федерации как выполняемая ею роль в правовой системе. *Вестник Академии Генеральной прокуратуры Российской Федерации*. 2016. № 1 (51). С.3–9.
22. Клочков В. В. Деятельность прокуратуры: типология, классификация. *Прокуратура, законность, государственный контроль* : сборник научных трудов. Москва : Манускрипт, 1995. С.18–33.
23. Стефанчук М. М. Теоретико-методологічні та організаційно-правові засади реалізації прокуратурою України представницької функції : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.10 ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ, 2017. 470 с.
24. Мичко М. І. Функції та організаційний устрій прокуратури. Донецьк : «Донеччина», 2001. 272 с.
25. Рябцев В. П. Понятие и виды функций прокуратуры. *Вопросы борьбы с преступностью*. № 39. Москва : Юрид. лит., 1983.. С.48–53.
26. Мангутов И. С., Уманский Л.И. Организатор и организаторская деятельность. Ленинград : ЛГУ, 1975. 312 с.
27. Гаврилов В. В. Сущность прокурорского надзора в СССР. Предмет. Объект. Функция. Компетенция / под ред. В. И. Новоселова. Саратов : Изд-во Сарат. ун-та, 1984. 152 с.
28. Агутин А. В. Социокультурные основания прокурорской деятельности. *Уголовная юстиция*. 2016. № 1 (7). С.114–120.
29. Гусарев С. Д. Юридична діяльність: методологічні та теоретичні аспекти. Київ : Знання, 2005. 375 с.
30. Носков И. Ю. Судебная деятельность: понятие, виды, основные характеристики : дисс. ... канд. юрид. наук : 12.00.11 «Судебная деятельность, прокурорская деятельность, правозащитная и правоохранительная деятельность». Москва, 2016. 187 с.
31. Суровова К. Ю. Адвокатская деятельность: содержание, виды (теоретико-правовой анализ) : дисс. ... канд. юрид. наук : 12.00.11 «Судебная деятельность, прокурорская деятельность, правозащитная и правоохранительная деятельность». Москва, 2016. 240 с.

References

1. Constitution of Ukraine. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
2. «On prosecutor's office» Law of Ukraine of October 14, 2014 № 1697-VII. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1697-18>
3. «On prosecutor's office» Law of Ukraine of November 5, 1991 № 1789-XII. URL: <https://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1789-12/page>
4. On the Prosecutor's Office of the USSR: Law of the Union of Soviet Socialist Republics of November 30, 1979 № 1162-X. URL: <http://www.economics.kiev.ua/download/ZakonySSSR/data02/tex13787.htm>.
5. Kapynus O.S. (2013). Nauchnoe obespechenye deiatel'nosty prokuratury. [Scientific ensuring activity of prosecutor's office]. *Vestnyk Akademyy Heneral'noj prokuratury Rossyjskoj Federatsyy*. № 2. P. 17-23.
6. Vynokurov A.Yu. (2014). Prokurorskaia nauka: sostoianye y perspektivy razvitiya. [Prosecutorial Science: Current State and Prospects of Development]. *Zhurnal rossyjskogo prava*. № 9. P. 125-130.
7. Riabtsev V.P. (1985). Pravovye y orhanyzatsyonnye problemy funktsyonyrovaniya orhanov prokuratury : avtoref. dys. ... dokt. iuryd. nauk. [Legal and organizational problems of functioning of bodies of prosecutor's office: summary of doctoral dissertation]. Moscow, USSR .

8. Riabtsev V.P. (2006). Prokurorskyj nadzor: kurs lektsyj. [Public prosecutor's supervision: course of lectures]. M.: NORMA, Russian Federation.
9. Kosiuta M. V. (2002). Problemy ta shliakhy rozvityku prokuratury Ukrayiny v umovakh pobudovy demokratychnoi pravovoї derzhavy: dys... d-ra iuryd. nauk. [The problems and ways of development of prosecutor's system in Ukraine in terms of formation of democratic legal state: doctoral dissertation], Odessa, Ukraine.
10. Mychko M. I. (2001). Problemy funktsij i orhanizatsijnoho ustroiu prokuratury Ukrayiny: dys... d-ra iuryd. nauk. [Problems of functioning and organizational structure of the Prosecution Service of Ukraine: doctoral dissertation]. Kharkiv, Ukraine.
11. Sukhonos V. V. (2009). Prokuratura v mekhanizmi ukrains'koi derzhavy: problemy teorii ta praktyky: dys... d-ra iuryd. nauk. [Public Prosecution in the Mechanism of Ukrainian State: the Problems of Theory and Practice]. Kyiv, Ukraine.
12. Davydenko L.M. (1997). Funktsii prokuratury Ukrayiny zzhidno z novoiu Konstytutsiieiu Ukrayiny. [Functions of the Prosecutor's Office of Ukraine under the new Constitution of Ukraine]. *Pravo Ukrayiny*. № 6. P. 43-45.
13. Karkach P.M. (2015). Funktsii prokuratury Ukrayiny. [Functions of the Prosecutor's Office of Ukraine], Pravo, Kharkiv, Ukraine.
14. Lytvak O., Shums'kyj P. (1998). Funktsii prokuratury Ukrayiny. [Functions of the Prosecutor's Office of Ukraine], Khmel'nyts'kyj: Khmel'nyts'kyj instytut rehional'noho upravlinnia ta prava, Khmelnitsk, Ukraine.
15. Mamedov H. (2005). Poniattia funktsij prokuratury. [Concept of functions of prosecutor's office]. *Prokuratura. Liudyna. Derzhava*. № 3. P. 76-81.
16. Mykhajlenko O. (2006). Problemy funktsij u systemi orhaniv prokuratury Ukrayiny. [Problems of functions in the system of bodies of prosecutor's office of Ukraine]. *Visnyk Akademii prokuratury Ukrayiny*. № 1. P. 33-37.
17. Karkach P.M., Sinchuk V.L. (2017). Koordinatsijna funktsiia prokuratury Ukrayiny [Coordination function of prosecutor's office of Ukraine]. *P.M. Karkach. Chosen works*, Pravo, Kharkiv, Ukraine.
18. Voronyn O.V. (2013). Teoretycheskiye osnovy sovremennoj prokurorskoy deiatel'nosty. [Theoretical bases of modern public prosecutor's activity], NTL, Tomsk, Russian Federation.
19. V.T. Busel (2009). Velykyj tlumachnyj slovnyk suchasnoi ukrains'koi movy [Big explanatory dictionary of modern Ukrainian], Perun, Kyiv, Irpin, Ukraine.
20. Shums'kyj P.V. (1998). Prokuratura Ukrayiny: Monohrafia. [Prosecutor's office of Ukraine: monograph], Venturi, Kyiv, Ukraine.
21. Amyrbekov Y.A., Mahomedov A.M. (2016). Funktsiya prokuratury Rossyjskoj Federatsyy kak vypolniaemaia eiu rol' v pravovojoj sisteme. [Function of prosecutor's office of the Russian Federation as the role which is carried out by it in the system of law]. *Vestnyk Akademyy Heneral'noj prokuratury Rossyjskoj Federatsyy*. № 1 (51). P. 3-9.
22. Klochkov V.V. (1995). Deiatel'nost' prokuratury: typolohiya, klassififikatsiya. [Activity of prosecutor's office: typology, classification]. *Prokuratura, zakonnost', hosudarstvennyj kontrol'*: Sb. nauchn. trudov. M.: Manuskrypt, P. 18-33.
23. Stefanchuk M.M. (2017). Teoretyko-metodolohichni ta orhanizatsijno-pravovi zasady realizatsii prokuraturoiu Ukrayiny predstavnys'koi funktsii: dys... d-ra iuryd. nauk. [Theoretical and Methodological, Organizational and Legal Bases for Implementation of the Representation Function by Public Prosecutor's Office of Ukraine]. Kyiv, Ukraine.
24. Mychko M.I. (2001). Funktsii ta orhanizatsijnyj ustrij prokuratury. [Functions and organizational structure of the prosecutor's office], Donechchyna, Donets'k, Ukraine.
25. Riabtsev V.P. (1983). Poniatyje y vydy funktsij prokuratury. [Concept and types of functions of prosecutor's office] *Voprosy bor'by s prestupnost'iu*. № 39. P. 48-53.
26. Manhutov Y. S., Umanskyj L. Y. (1975). Orhanyzator y orhanyzatorskaia deiatel'nost' [Organizer and organizing activity], LHU, Leningrad, USSR.
27. Havrylov V. V. (1984). Suschnost' prokurorskoho nadzora v SSSR. Predmet. Ob'ekt. Funktsiya. Kompetentsiya. [Essence of public prosecutor's supervision in the USSR. Subject. Object. Function. Competence], Yzd-vo Sarat. un-ta, Saratov, USSR.
28. Ahutyn A.V. (2016). Sotsyokul'turnye osnovanya prokurorskoy deiatel'nosty. [Socio-cultural foundations of the prosecutor's activities] *Uholovnaia iustitsiya*. № 1 (7). P.114-120.
29. Husariev S.D. (2005). Yurydychna diial'nist': metodolohichni ta teoretychni aspekyt. [Legal activity: methodological and theoretical aspects], Znannia, Kyiv, Ukraine.
30. Noskov Y.Yu. (2016). Sudebnaia deiatel'nost': poniatye, vydy, osnovnye kharakterystyky: dyss. kand. iuryd. nauk. [Judicial activity: concept, types, main characteristics]. Moscow, Russian Federation.
31. Surovova K.Yu. (2016). Advokatskaia deiatel'nost': soderzhanye, vydy (teoretyko-pravovoj analyz): dyss. kand. iuryd. nauk.[Lawyer activity: contents, types (teoretiko-legal analysis)]. Moscow, Russian Federation.